

22-11-2011

Sagsnr.
2011-113148

Dokumentnr.
2011-631634

Indkøbspolitik for Socialforvaltningen

Borgerrepræsentationen vedtog den 10. marts 2011 under overskriften "Fælles indkøb – mere velfærd" en ny indkøbspolitik for Københavns Kommune for 2011-2014 (jf. BR 2010-183334).

Hovedformålet med politikken er at sikre:

- Gode produkter til den rette pris via udnyttelse af stordriftsfordele
- En fleksibel tilrettelæggelse af indkøbsordningen for institutionerne gennem udvikling af en ny netbutik og indførelse af et købekort
- Overholdelse af alle relevante regler på området gennem bedre værktøjer og uddannelse
- Overholdelse af miljø-, klima- og sundhedshensyn samt sociale og etiske krav vedtaget af Borgerrepræsentationen

Som led i indkøbspolitikken har fagforvaltningerne fået ansvaret for vedligeholdelse af visse indkøbsaftaler, samt indgåelse af nye på områder, hvor der tidligere er indgået fælles centrale aftaler.

Det fremgår endvidere af den fælles indkøbspolitik, at de enkelte forvaltninger/fagudvalg på deres eget område skal vedtage en indkøbspolitik, der beskriver, hvordan den fælles indkøbspolitik udmøntes inden for udvalgets område.

Grundlaget for indkøb i Socialforvaltningen udgøres af den fælles indkøbspolitik. I det følgende redegøres for, hvordan Socialforvaltningen vil udmønte indkøbspolitikken på forvaltningens område.

Rammeaftaler på indkøbsområdet

Med den nye indkøbspolitik opererer Københavns Kommune fremover med tre typer af indkøbsaftaler:

- 1) *Centrale, obligatoriske aftaler* er aftaler som Økonomiforvaltningen indgår på vegne af hele kommunen med henblik på at opnå stordriftsfordele. Aftalerne indgås på områder, hvor institutionerne har mindre interesse i at have medbestemmelse, da valg af varer ikke har tilknytning til fagligheden. Det kan f.eks. være kontorartikler, kontormøbler og hårde hvidevarer. Hertil kommer områder, hvor der er behov for ensartet og standardiseret udstyr for at løse opgaverne og sikre koordination i kommunen, f.eks. IT-udstyr.

Kontoret for Regnskab

Bernstorffsgade 17-21
1577 København V

E-mail
ZN7F@sof.kk.dk

EAN nummer
5798009683380

- 2) *Decentrale aftaler* er aftaler indgået af en eller flere fagforvaltninger på områder, der vedrører institutionernes kerneydelser. Formålet med at indgå decentrale aftaler er at sikre, at aftalerne er målrettet de lokale behov. Det gælder f.eks. fødevareområdet.
- 3) *Frivillige tilslutningsaftaler* er aftaler, som enkelte forvaltninger eller institutioner tilslutter sig afhængigt af de konkrete behov. Det kan være aftaler indgået af staten, af flere kommuner i fællesskab eller for Københavns Kommune i form af en central eller decentral aftale.

Herudover er det med den fælles indkøbspolitik besluttet, at sikre fleksibiliteten for institutionerne ved at bevare muligheden for mindre daglige indkøb i lokale supermarkeder. Til dette formål bruges firmadankort.

Socialforvaltningen vil i forbindelse med indgåelse af nye decentrale aftaler og genudbud af eksisterende aftaler i videst mulige omfang søge *samarbejde med andre forvaltninger* med lignende behov på området.

Et sådan samarbejde er bl.a. gennemført i forbindelse med et udbud af indkøbsaftaler på fødevareområdet i 2011, som Socialforvaltningen har gennemført i samarbejde med Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningen. Andre eksempler er udbud af decentrale aftaler om legetøj, arbejdsbeklædning og kørekort, som Socialforvaltningen for øjeblikket (november 2011) har samarbejde med Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningen om.

Formålet med et tværgående samarbejde med andre forvaltninger er dels at opnå mere fordelagtige aftaler, og dels at reducere de samlede administrative ressourcer forbundet med at gennemføre udbud.

Udbud og genudbud af indkøbsaftaler

Indkøbsområdet er underlagt en række lovgivningsmæssige krav, som er fastlagt i EU's udbudsdirektiv og tilbudsloven. Udbudsdirektivet fastsætter en tærskelværdi for, hvornår der skal foretages udbud af kommunalt køb af varer og tjenesteydelser, som i 2011 er på 1.438.448 kr.¹. Når indkøb på et område ikke overstiger tærskelværdien i udbudsdirektivet, skal kommunalt indkøb af varer og tjenesteydelser over 500.000 kr. annonceres efter tilbudsloven.

Udover kravene i udbudsdirektivet og tilbudsloven har Borgerrepræsentationen vedtaget en række politiske krav til indkøb i Københavns

¹ Gældende indtil 31/12 2011. Tallet er offentliggjort af Kommissionen i meddelelse 2009/C 292/01.

Kommune, som skal iagttages i forbindelse med udbud over tærskelværdien og indgåelse af indkøbsaftaler i Socialforvaltningen.

Følgende krav skal altid indgå i udbud af indkøbsaftaler i Københavns Kommune jf. den fælles indkøbspolitik (jf. BR 2010-183334):

- Krav til økologi, vandbeholdere, elforbrug, PVC og andre uønskede stoffer samt krav til biler og taxier.
- Kontraktbilag om sociale og etiske krav skal vedlægges
- Kontraktbilag om modebranchens etiske charter skal vedlægges ved samarbejde med modebranchen. Dette bilag er under udarbejdelse af Økonomiforvaltningen.
- Social klausul om inddragelse af praktikanter ved entrepriser med større beløbsgrænser.
- Krav i pjecen ”Miljø i byggeri og anlæg” skal efterleves ved bygge- og anlægsopgaver.
- Alle kontrakter skal indeholde en betalingsfrist på 30 dage. Alle udbud skal annonceres på kk.dk/udbud og alle leverandører skal levere data til Netbutikken.

Herudover inddrages Center for Miljø og Arbejdsmiljø København i overvejelser om udformning af krav til miljø og arbejdsmiljø i udbudsbetingelserne i forbindelse med udbud og genudbud.

Socialforvaltningen er i udbudsretlig forstand ikke at betragte som en samlet ordregivende myndighed, og forvaltningen er derfor ikke forpligtet til at konkurrenceudsætte vareområder, hvor indkøbsvolumen i forvaltningen som helhed overstiger tærskelværdien, hvis de enkelte budgetansvarlige enheders, dvs. institutioner og bo- og dagtilbuds indkøb ikke gør.

Socialforvaltningen vil dog løbende via overvågning af indkøbsmønstret i forvaltningen tage stilling til, om nye områder skal udbydes. Denne vurdering vil blive foretaget under hensyntagen til den samlede mulige nettobesparelse i form af lavere pris og mindre administration og hensynet til fleksibilitet i indkøb for institutioner og tilbud.

Krav til indkøb i Socialforvaltningen

Alle enheder i Socialforvaltningen, der køber ind, er forpligtet til at overholde både udbudsreglerne, anden relevant lovgivning på området og de politiske beslutninger i kommunen om indkøb, herunder indgåede indkøbsaftaler og de politiske krav til indkøb, som Københavns Kommune har vedtaget.

Det betyder, at alle indkøb i Socialforvaltningen altid kun må foregå via de gældende indkøbsaftaler, herunder en kommende købekortordning, på de områder, hvor der er indgået centrale eller decentrale aftaler.

Indkøbsweb

På de områder, hvor det er muligt, skal indkøb konkret ske ved brug af *Indkøbsweb*, som er kommunens fælles elektroniske indkøbsværktøj. Her findes produkt- og leverandørkataloger for alle obligatoriske og frivillige centrale aftaler, hvoraf en del kan købes direkte via den elektroniske netbutik. Hvor det er muligt, bør indkøb altid ske via *Netbutikken*, da det herved er sikret, at indkøbsaftalerne og dermed alle Københavns Kommunes krav til indkøb er overholdt, og at enheden får de rabatter, der typisk indgår i indkøbsaftalerne.

Ansvar for Netbutikken er forankret i Økonomiforvaltningen. Der arbejdes på at udvide sortimentet af varer i Netbutikken, så den fremover også omfatter varesortimentet under de decentrale aftaler indgået af f.eks. Socialforvaltningen.

Pædagogiske indkøb med borgerne

På en række af Socialforvaltningens tilbud indgår indkøb i lokalområdet sammen med brugerne som et socialpædagogisk redskab. Det har været et hensyn i udformningen af den fælles indkøbspolitik, at muligheden herfor opretholdes. Til de socialpædagogiske indkøb kan firmadankort benyttes.

Brugen af firmadankort skal i Socialforvaltningen begrænses til disse pædagogiske indkøb og til mindre daglige suppleringskøb med henblik på, at sikre fleksibiliteten i dagligdagen, især for de mindre enheder. Dette skyldes, at decentrale indkøb via firmadankort ikke automatisk lever op til Københavns Kommunes standarder vedrørende kvalitet, miljøhensyn, socialt ansvar mv. Den enkelte indkøber er derfor selv ansvarlig for at sikre, at disse standarder er opfyldt i forbindelse med det enkelte indkøb. Dette kan i praksis være en vanskelig og ressourcekrævende opgave, og firmadankortet er derfor alene at betragte som et supplement til Netbutikken. Herudover er brugen af firmadankort til indkøb forbundet med en række yderligere administrative omkostninger i form af krav om efterfølgende omkontering af udgiften. Socialforvaltningen vil løbende følge op på brugen af firmadankort til suppleringskøb og vil opsætte nærmere retningslinjer på området, hvis dette skønnes nødvendigt.

I tilfælde, hvor pædagogiske indkøb sker sammen med borgeren for *borgerens midler*, er det ikke nødvendigt at benytte indkøbsaftaler.

Indkøb på ikke aftalebelagte områder

Langt de fleste relevante indkøb i Socialforvaltningen vil være omfattet af indkøbsaftaler. Såfremt en institution eller et tilbud under Socialforvaltningen imidlertid har behov for at indkøbe varer, der ikke er omfattet af enten centrale eller decentrale aftaler, påhviler det den enkelte indkøber at sikre overholdelse af såvel udbudscirkulæret og tilbudsloven som Københavns Kommunes krav til varen. Dette gælder

f.eks. miljøkrav, krav om vandbeholdere, økologi og modebranchens etiske charter, der gælder uanset købets størrelse (jf. BR 2010-183334).

Indkøbskompetencen i Socialforvaltningen

Kompetencen til at indgå rammeaftaler på indkøbsområdet, herunder tiltrædelse af frivillige tilslutningsaftaler, med virkning for hele Socialforvaltningen er som udgangspunkt placeret i Kontoret for Regnskab (under ansvar over for direktionen). Den konkrete forberedelse og gennemførelse af udbud og genudbud samt indgåelse af rammeaftaler på indkøbsområdet skal altid ske under inddragelse af øvrige relevante enheder i forvaltningen, herunder typisk DU-kontorerne.

De enkelte budgetansvarlige enheder i Socialforvaltningen (institutioner, dag- og botilbud, centre, myndighedscentre og kontorerne i Bernstorffsgade) har det daglige indkøbsansvar inden for eget budget og øvrige delegerede rammer, herunder de ovenfor beskrevne rammer for indkøb i forvaltningen.

Implementering af indkøbspolitikken i Socialforvaltningen

Det overordnede ansvar for implementering af indkøbspolitikken på Socialforvaltningens område er forankret i Kontoret for Regnskab, hvor der er etableret en indkøbs- og udbudsenhed.

Udover gennemførelse af udbud og indgåelse af indkøbsaftaler indebærer implementeringsopgaven navnlig interne kommunikationsopgaver og controlling på området.

Kommunikation af indkøbspolitikken

Kommunikationsopgaven indebærer blandt andet:

- Information og vejledning om indkøbsaftaler og vilkår for indkøb i Socialforvaltningen, herunder rammer som følge af lovgivning og politiske beslutninger. Kommunikationsindsatsen tilrettelægges i samarbejde med relevante øvrige kontorer, herunder især Drifts- og Udviklingskontorerne, og sker typisk via ugepakken, KKnet og informationsmøder
- Information, vejledning og undervisning i brug af Netbutikken og Indkøbsweb
- Kommunikation med forvaltningens indkøbere og budgetansvarlige ledere med henblik på at øge forståelsen blandt indkøbere for fordele ved brug af centrale og decentrale indkøbsaftaler - og med henblik på løbende at få feedback om mulige forbedringer af netbutik og kommende udbud på indkøbsområdet.

Løbende opfølgning på indkøb og indkøbsaftaler (controlling)

Som element i den løbende implementering af indkøbspolitikken følger Socialforvaltningen (Kontoret for Regnskab) løbende op på ind-

købsområdet via overvågning af indkøbsmønstre i forvaltningen samt intern og ekstern controlling af indkøb:

- *Ekstern opfølgning over for leverandører*
Socialforvaltningen (Kontoret for Regnskab) vil for indgående indkøbsaftaler i hele kontraktperioden følge løbende op på, at leverandøren overholder den aftale pris, kvalitet og andre målbare parametre i aftalen. Opfølgningen koordineres med Økonomiforvaltningen på de fælles aftaleområder og med øvrige fagforvaltninger vedrørende decentrale aftaler indgået i fællesskab.
- *Intern opfølgning af overholdelse af indkøbsaftaler*
Socialforvaltningen (Kontoret for Regnskab) foretager endvidere løbende intern controlling med indkøbsområdet med henblik på at sikre, at Socialforvaltningens institutioner overholder aftalerne. Målet er 100 pct. *compliance*, dvs. at på alle indkøbsområder, hvor der er indgået rammeaftaler, sker alle indkøb i forvaltningen kun via aftalerne. Endvidere følges løbende op på, om forvaltningens enheder anvender netbutikken til indkøb, hvor det er muligt. Opfølgningen sker som udgangspunkt på grundlag af data der er tilgængeligt via økonomisystemet og indkøbssystemet. Den konkrete opfølgning over for de enkelte centre, institutioner og dag- og botilbud sker i samarbejde med DU-kontorerne.
- *Løbende afdækning af indkøbsmønstre*
Et element i indkøbspolitikken er, at indkøbsområdet skal styres med fokus på fleksibilitet og billigere aftaler, herunder også på områder, der ikke hidtil har været konkurrenceudsat.

Via overvågning af indkøbsmønstre foretaget i Socialforvaltningen skal der afdækkes områder, hvor det kan være relevant at indgå samarbejde med de øvrige forvaltninger om fælles udbud for, at opnå besparelser på de decentrale aftaler.

- *Selvejende institutioner*
Der vil i forbindelse med udbud og genudbud tages konkret stilling til, om et indkøbsområde bør omfatte de selvejende institutioner. Denne vurdering foretages af Kontoret for Regnskab i dialog med DU-kontorerne, og såfremt det vurderes, at et aftaleområde er relevant for de selvejende institutioner vil institutionerne få mulighed for at tilmelde sig aftalen. Tilmeldingen sker skriftligt og er bindende. Institutionen vil efter tilmelding være forpligtiget til at bruge aftalen i hele aftaleperioden.
- *Tilfredshedsmålinger af indkøbsaftaler*
Endelig indgår det i den fælles indkøbspolitik, at der årligt skal gennemføres målinger af tilfredsheden med aftaleområderne i forvaltningerne, herunder i Socialforvaltningen. Som instrument

hertil skal benyttes et koncept for tilfredshedsmåling blandt institutionerne, som Økonomiforvaltningen udarbejder.